

משנה ביצה פרק א'

<p>[א] ביצה שנולדה ביום טוב, בית שמאי אומרים, תאכל. ובית הלל אומרים, לא תאכל. בית שמאי אומרים, שאר בכזית וחמץ בכפותבת. ובית הלל אומרים, זה וזה בכזית:</p>	<p>An egg that was laid on a Festival Beit Shammai say: It may be eaten and Beit Hillel say: It may not be eaten, Beit Shammai say: Leaven, of an olive-bulk. Leavened bread of a large date-bulk. And Beit Hillel say: this and that, of an olive-bulk.</p>
<p>[ב] השוחט חיה ועוף ביום טוב, בית שמאי אומרים, יחפר בדקר ויכסה, ובית הלל אומרים, לא ישחט, אלא אם כן היה לו עפר מוכן מבעוד יום. ומודים, שאם שחט, שיחפר בדקר ויכסה, שאפר כירה מוכן הוא:</p>	<p>One who slaughters an undomesticated animal or a bird on a Festival Beit Shammai say: He digs earth with a shovel and covers the blood. And Beit Hillel say: He may not slaughter, unless he had earth prepared for that purpose while it was still day. But even Beit Hillel concede that if one already slaughtered the animal or the bird, then he should dig with a shovel and cover and that the ashes of a stove are considered prepared</p>
<p>[ג] בית שמאי אומרים, אין מוליכין את הסלם משוכה לשוכה, אכל מטהו מחלון לחלון. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים, לא יטל, אלא אם כן נענע מבעוד יום. ובית הלל אומרים, עומד ואמר זה וזה אני נוטל:</p>	<p>Beit Shammai say: One may not carry a ladder, from one dovecote to another. However, he tilts it from one window to another in the same dovecote. And Beit Hillel permit Beit Shammai say: One may not take doves from a dovecote, unless he shook while it was still day. And Beit Hillel say: it is sufficient if one stands the day before and says: I will take this fledgling and that one.</p>
<p>[ד] זמן שחורים ומצא לבנים, לבנים ומצא שחורים, שנים ומצא שלשה, אסורים. שלשה ומצא שנים, מתירים. בתוך הקן ומצא לפני הקן, אסורים. ואם אין שם אלא הם, הרי אלו מתירים:</p>	<p>If one designated black and found white, white and found black, two and found three, they are prohibited. If three and found two, they are permitted. Inside the nest, and he found fledglings before the nest, they are prohibited. But if there are only those, they are permitted</p>
<p>[ה] בית שמאי אומרים, אין מסלקין את התריסין ביום טוב. ובית הלל מתירין אף להחזיר. בית שמאי אומרים, אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשר. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים, אין נותנין את העור לפני הדורסן ולא יגביהנו, אלא אם כן יש עמו כזית בשר. ובית הלל מתירין.</p>	<p>Beit Shammai say: One may not remove the shutters [terisin] of a store on a Festival. And Beit Hillel permit even to replace them. Beit Shammai say: One may not take a large pestle from a mortar to cut meat on it; and Beit Hillel permit it. Beit Shammai say: One may not place an unprocessed hide before those who will tread</p>

<p>בית שמאי אומרים, אין מוציאין לא את הקטן ולא את הלולב ולא את ספר תורה לרשות הרבים. ובית הלל מתירין:</p>	<p>on it. And one may not lift the hide, unless there is an olive-bulk of meat on it; and Beit Hillel permit it in both cases. Beit Shammai say: One may carry out neither a minor child, nor a <i>lulav</i>, nor a Torah Scroll into the public domain; and Beit Hillel permit it.</p>
<p>[ו] בית שמאי אומרים, אין מוליכין חלה ומתנות לכהן ביום טוב, בין שהורמו מאמש, בין שהורמו מהיום. ובית הלל מתירין. אמרו להם בית שמאי, גזרה שנה, חלה ומתנות מתנה לכהן, ותרומה מתנה לכהן, כשם שאין מוליכין את התרומה, כך אין מוליכין את המתנות. אמרו להם בית הלל, לא, אם אמרתם בתרומה, שאינו זכאי בהרמטה, תאמרו במתנות, שזכאי בהרמטה:</p>	<p>Beit Shammai say: One may not bring separated <i>halla</i> or any of the other priestly gifts, to a priest on a Festival, whether they were separated last evening, or whether they were separated today. And Beit Hillel permit it. Beit Shammai said to Beit Hillel there's an analogy: <i>Halla</i> and the other gifts are both considered a gift to the priest, and likewise <i>teruma</i> is a gift to the priest. Just as you agree that one may not bring <i>teruma</i>, so too, one may not bring the other gifts. Beit Hillel said to them: No. If you said <i>teruma</i>, where its separation is not allowed on the Festival, how will you say the same with regard to the gifts which their separation is allowed?</p>
<p>[ז] בית שמאי אומרים, תבלין נדוכין במדוך של עץ, והמלח בפה, ובעץ הפורז. ובית הלל אומרים, תבלין נדוכין כדרך במדוך של אבן, והמלח במדוך של עץ:</p>	<p>Beit Shammai say: Spices may be pounded with a wooden pestle, and salt with an earthenware flask or with a wooden pot ladle,. And Beit Hillel say: Spices may be pounded in their usual manner, even with a stone pestle, and as for salt, with a wooden pestle</p>
<p>[ח] הבורר קטנית ביום טוב, בית שמאי אומרים, בורר אכל ואכל. ובית הלל אומרים, בורר כדרכו בחיקו, בקנון ובתמחוי, אבל לא בטבלא ולא בנפה ולא בכברה. רבן גמליאל אומר, אף מדיח ושולה:</p>	<p>One who selects legumes on a Festival, Beit Shammai say: He may select food and eat it. And Beit Hillel say: He may select in his usual manner, in his lap, with a tray, or with a large vessel, but he may not do so with a tablet, nor with a winnow, nor with a sieve. Rabban Gamliel says: One may even wash the legumes in water and skim off the refuse floating on top.</p>
<p>[ט] בית שמאי אומרים, אין משלחין ביום טוב אלא מנות. ובית הלל אומרים, משלחין בהמה חיה ועוף, בין חיים בין שחוטין. משלחין יינות שמנים וסלתות וקטניות, אבל לא תבואה, ורבי שמעון מתיר בתבואה:</p>	<p>Beit Shammai say: One may send only portions of prepared food on a Festival. And Beit Hillel say: One may even send gifts of domesticated animals, undomesticated animals, and fowl, whether alive or slaughtered. One may send wines, oils, and</p>

	<p>flour, and legumes, but not grain. And Rabbi Shimon permits grain</p>
<p>[ו] משלחין כלים, בין תפורין בין שאינן תפורין, ואף על פי שיש בהן פלאים, והו לצרף המועד, אבל לא סנדל המסמר ולא מנעל שאינו תפור. רבי יהודה אומר, אף לא מנעל לבן, מפני שצריך אמן. זה הכלל, כל שגאותין בו, ביום טוב משלחין אותו:</p>	<p>One may send clothes, whether sewn or whether they are unsewn, and even if they contain diverse kinds, [sha'atnez]. But only if they serve the purposes of the Festival. However, one may not send a spiked sandal, nor an unsewn shoe. Rabbi Yehuda says: One may not even send a white shoe, because it requires an artisan to paint it black. This is the general principle: Anything that one may use on a Festival, one may send it.</p>

שמות י"ב

והיה היום הזה לכם לזכרון וחסגתם אתו חג ליהוה לדורותיכם חקת עולם תחגגו:	This day shall be to you one of remembrance: you shall celebrate it as a festival to ה' throughout the ages; you shall celebrate it as an institution for all time.
שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי כל-אכל חמץ ונקרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד-יום השבעי:	Seven days you shall eat unleavened bread; on the very first day you shall remove leaven from your houses, for whoever eats leavened bread from the first day to the seventh day, that person shall be cut off from Israel.
וביום הראשון מקרא-קדש וביום השביעי מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאכה לא-יעשה בהם אך אשר יאכל לכל-נפש הוא לבדו יעשה לכם:	You shall celebrate a sacred occasion on the first day, and a sacred occasion on the seventh day; no work at all shall be done on them; only what every person is to eat, that alone may be prepared for you.
ושמרתם את-המצות לי בעצם היום הזה הוצאתי את-צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את-היום הזה לדורותיכם חקת עולם:	You shall observe the [Feast of] Unleavened Bread, for on this very day I brought your ranks out of the land of Egypt; you shall observe this day throughout the ages as an institution for all time.

ויקרא כ"ג

דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר-תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי:	Speak to the Israelite people and say to them: These are My fixed times, the fixed times of ה', which you shall proclaim as sacred occasions.
ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא-קדש כל-מלאכה לא תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתיכם:	On six days work may be done, but on the seventh day there shall be a sabbath of complete rest, a sacred occasion. You shall do no work; it shall be a sabbath of ה' throughout your settlements.
אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר-תקראו אתם במועדם:	These are the set times of ה', the sacred occasions, which you shall celebrate each at its appointed time:
בחודש הראשון בארבעה עשר לחודש בין הערבים פסח לה:	In the first month, on the fourteenth day of the month, at twilight, there shall be a passover offering to ה',
ובחמשה עשר יום לחודש הזה חג המצות לה' שבעת ימים מצות תאכלו:	and on the fifteenth day of that month ה's Feast of Unleavened Bread. You shall eat unleavened bread for seven days.
ביום הראשון מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאכת עבדה לא תעשו:	On the first day you shall celebrate a sacred occasion: you shall not work at your occupations.
והקרבתם אשה לה' שבעת ימים ביום השביעי מקרא-קדש כל-מלאכת עבדה לא תעשו:	Seven days you shall make offerings by fire to ה'. The seventh day shall be a sacred occasion: you shall not work at your occupations.

דברים ט"ז

חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ שִׁבְעַת יָמִים בְּאַסְפֵּךְ מִגְרֹנֶךָ וּמִקְבֵּיךָ:	After the ingathering from your threshing floor and your vat, you shall hold the Feast of Booths for seven days.
וְשִׂמַחְתָּ בְּחַגְךָ אִתְּהָ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֵלֶּמְנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ:	You shall rejoice in your festival, with your son and daughter, your male and female slave, the [family of the] Levite, the stranger, the fatherless, and the widow in your communities.
שִׁבְעַת יָמִים תַּחֲלֵל לֵה' אֶ-לֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-יִבְחַר ה' כִּי יְבָרְכֶךָ ה' אֶ-לֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאָתְךָ וּבְכָל מַעֲשֵׂה יָדְיָךָ וְהָיִיתָ אֶרֶץ שִׂמְחָה:	You shall hold a festival for your God ה' seven days, in the place that ה' will choose; for your God ה' will bless all your crops and all your undertakings, and you shall have nothing but joy.
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וּבִשְׁנָה יֵרָאֶה כָּל-זְכוּרְךָ אֶת-פָּנָיו ה' אֶ-לֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשִּׁבְעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת-פָּנָיו ה' רִיקָם:	Three times a year—on the Feast of Unleavened Bread, on the Feast of Weeks, and on the Feast of Booths—all your males shall appear before your God ה' in the place that [God] will choose. They shall not appear before ה' empty-handed,
אִישׁ כַּמְתֵּנֵת יָדוֹ כְּבָרְכַת ה' אֶ-לֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן-לְךָ:	but each with his own gift, according to the blessing that your God ה' has bestowed upon you.

תלמוד בבלי מסכת ביצה דף ט עמוד ב – דף י עמוד א:

אבל מטהו מחלון לחלון וכו'.

Moves from window to window

אלמא, גבי שמחת יום טוב בית שמאי לחומרא ובית הלל לקולא.

We can infer from here that regarding rejoicing on YT, Beit Shamai are stringent and Beit Hillel lenient

ורמיניה: השוחט חיה ועוף ביום טוב, בית שמאי אומרים: יחפור בדקר ויכסה, ובית הלל אומרים: לא ישחוט אלא אם כן היה לו עפר מוכן מבעוד יום!...

Contradicting source: one who slaughters fowl or an animal on YT, BS say he should dig, and BH say he shouldn't slaughter if he didn't prepare dirt from the day before

תלמוד בבלי מסכת ביצה דף יא עמוד ב

ואמר עולא: שלשה דברים התירו סופן משום תחלתן, ואלו הן: עור לפני הדורסן, ותריסי חנויות, וחזרת רטיה במקדש.

Ula says: three things –their end was permitted due to their beginning, placing the hide where people can step, the shutters of the stores and replacing a bandage in the mikdash

רש"י מסכת ביצה דף יא עמוד ב

התירו סופן - שאינו צורך יום טוב.

משום תחלתן - שהוא צורך יום טוב, ואי לא שרית סופן - לא עביד תחלתן.
עור לפני הדורסן - הותרה שטיחתן משום שחיטתן.

תריסי חנויות - הותרה חזרתן משום סלוקן.

רמב"ם הלכות יום טוב פרק א הלכה ה: כל מלאכה שאפשר לה ליעשות מערב יום טוב ולא יהיה בה הפסד ולא חסרון אם נעשית מבערב אסרו חכמים לעשות אותה ביום טוב אף על פי שהיא לצורך אכילה, ולמה אסרו דבר זה גזירה שמא יניח אדם מלאכות שאפשר לעשותן מערב יום טוב ליום טוב ונמצא יום טוב כולו הולך בעשיית אותן מלאכות וימנע משמחת יום טוב ולא יהיה לו פנאי לאכול ולשתות.

רמב"ם הלכות שבת פרק כד הלכה יב: אסרו חכמים לטלטל מקצת דברים בשבת כדרך שהוא עושה בחול, ומפני מה נגעו באיסור זה, אמרו ומה אם הזהירו נביאים וצוו שלא יהיה הילוך בשבת כהילוך בחול ולא שיחת השבת כשיחת החול שנאמר ודבר דבר קל וחומר שלא יהיה טלטול בשבת כטלטול בחול כדי שלא יהיה כיום חול בעיניו ויבוא להגביה ולתקן כלים מפינה לפינה או מבית לבית או להצניע אבנים וכיוצא בהן שהרי הוא בטל ויושב בביתו ויבקש דבר שיתעסק בו ונמצא שלא שבת ובטל הטעם שנאמר בתורה למען ינוח.

תלמוד בבלי מסכת ביצה דף יב עמוד א

בית שמאי היא, דאמרי: לא אמרינן מתוך שהותרה הוצאה לצורך - הותרה נמי שלא לצורך.
This is BS who don't say since we permitted the melacha for a need we also permitted .not for a need
דאי בית הלל - הא אמרי: מתוך שהותרה הוצאה לצורך - הותרה נמי שלא לצורך....
Since BH are the ones who say: since we taking out was permitted for a need it was permitted also not for a need
מתקיף לה רבה: ממאי דבית שמאי ובית הלל בהא פליגי? דלמא בערוב והוצאה לשבת ואין ערוב והוצאה ליום טוב קא מיפליגי? מר סבר: ערוב הוצאה לשבת וערוב הוצאה ליום טוב, ומר סבר: ערוב הוצאה לשבת, ואין ערוב הוצאה ליום טוב, כדכתיב ולא תוציאו משא מבתיכם ביום השבת, בשבת - אין, ביום טוב - לא.

Rabba questions this: who said this is the source of the disagreement? Maybe they disagree upon the question if there is a prohibition of carrying out on YT. Maybe there is a prohibition on Shabbat but not on YT, as it says in Jeremiah that they may not carry on Shabbat – on shabbat it is prohibited, on YT it is allowed

רמב"ן ויקרא פרשת אמור פרק כג פסוק ז

ולשון "עבודה" כולל הוא כל המלאכות והשמושים, עובד אדמתו ישבע לחם (משלי יב יא), ועבדך שש שנים (דברים טו יח), ועבדת את אויביך (שם כח מח), ואינו משמש בשום מקום בדבר האבד בלבד שאם לא תעשה היום לא תעשה למחר. אבל פירוש "מלאכת עבודה", כל מלאכה שאינה לצורך אוכל נפש, כענין שנאמר ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך (שמות כ ט), ובכל עבודה בשדה (שם א יד), ונעבדתם ונזרעתם (יחזקאל לו ט), וקין היה עובד אדמה (בראשית ד ב), ומלאכה שהיא באוכל נפש היא

מלאכת הנאה לא מלאכת עבודה. וזה מתבאר בתורה, כי בחג המצות שאמר תחילה (שמות יב טז) כל מלאכה לא יעשה בהם, הוצרך לפרש אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם, ובשאר כל ימים טובים יקצר ויאמר כל מלאכת עבודה לא תעשו, לאסור כל מלאכה שאיננה אוכל נפש ולהודיע שאוכל נפש מותר בהן. ולא יאמר הכתוב לעולם באחד מכל שאר ימים טובים "כל מלאכה" ולא יפרש בהם היתר אוכל נפש, כי "מלאכת עבודה" ילמד על זה.

משנה מסכת שבת פרק א

משנה א] יציאות השבת שתיים שהן ארבע בפנים ושתיים שהן ארבע בחוץ כיצד העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית או שנטל מתוכה והוציא העני חייב ובעל הבית פטור פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שנטל מתוכה והכניס בעל הבית חייב והעני פטור פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה או שנתן לתוכה והוציא שניהן פטורין פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה או שנתן לתוכה והכניס שניהם פטורין (ד):
משנה ג] לא יצא החייט במחטו סמוך לחשכה שמא ישכח ויצא ולא הלביר בקולמוסו

פרק ה

במה בהמה יוצאה ובמה אינה יוצאה...

פרק ו

במה אשה יוצאה ובמה אינה יוצאה...

רמב"ן ויקרא פרשת אמור פרק כג פסוק ב

וטעם מקראי קדש - שיהיו ביום הזה כולם קרואים ונאספים לקדש אותו, כי מצוה היא על ישראל להקבץ בבית האלהים ביום מועד לקדש היום בפרהסיא בתפלה והלל לאל בכסות נקיה, ולעשות אותו יום משתה כמו שנאמר בקבלה (נחמיה ח י) לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם.

ויקרא כ"ג יז:

שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרָךְ אֶל־פְּנֵי הָאֲדֹנָי ה':

Three times a year all your males shall appear before the Sovereign, Hashem.